

РЕШЕНИЕ

№ 72

гр. Разград, 16.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РАЗГРАД, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Рая П. Йончева

Членове: Валентина П. Димитрова
Петър М. Милев

при участието на секретаря Небенур Р. Хасан
като разгледа докладваното от Рая П. Йончева Въззивно гражданско дело № 20223300500068 по описа за 2022 година

за да се произнесе, съобрази следното:

Производство по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение №19/12.I.2022 по грд №872 по описа му за 2021, състав на РРС е уважил частично исквете, предявени в условия на обективно кумулативно съединяване от С. С. ИЛ., ЕГН*****, от с. Градина, Разградска обл. срещу „Пътно строителство“ АД, ЕИК*****, гр.Разград като на осн.чл.200 КТ е осъдил последния да заплати на ищеца обезщетение в размер на 169 647,90лв. за неимуществени и 3 609,81лв. в обезщетение за имуществени вреди, причинени му от претърпяна на 10.X.2019г. трудова злополука. Сумите по обезщетенията са присъдени ведно със законна лихва от дата на деликта до окончателното им изплащане. За разликата до първоначалните им размери, съответно от 170 000,00лв. искът за обезщетяване на неимуществените вреди е отхвърлен като недоказан. Решението е постановено при участие на ЗАД“Булстрад Виена Иншурънс Груп“ като трето, подпомагащо ответника лице.

Недоволен от така постановеното решение, ответното дружество обжалва същото в осъдителните му части като неправилно, необосновано, незаконосъобразно и постановено в нарушение на предвидените в чл.229 ГПК процесуални правила. На релевираните основания, твърдейки проявена от пострадалия груба небрежност и в тази връзка, изключителният му принос за настъпване на трудовата злополука и търпените вреди, моли за неговата отмяна и за отхвърляне на предявените срещу него искове. Счита, че изходът от воденото по злополуката и неприключило до момента нак. производство, предвид дължимото по същото произнасяне относно вината за злополуката, има обуславящо значение за изхода на настоящото производство. Визирайки обективиранияте в мотиви съображения на РРС относно факторите, обуславящи приетия в диспозитив размер на обезщетението за неимуществени вреди, жалбоподателят твърди недопустимо произнасяне извън предмета на спора като основание за обезсилване на решението в тази му част и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на РРС. Алтернативно моли за отмяна на решението и за постановяване на ново такова, с което съдът да отхвърли предявените срещу него искове като недоказани по основание и размер.

В с.з, чрез процесуално представляващият я по пълномощие –адв.Пл. Х., работодателят заявява, че поддържа жалбата си. Моли за отмяна на решението в осъдителната му част и за постановяване на решение, с което предявеният иск бъде отхвърлен. В условия на алтернативност моли за намаляване размера на присъденото в полза на ищеца обезщетение, адекватно на реално претърпените от него неимуществени вреди и

при отчитане на съпричиняване от негова страна. Претендира разноски за две инстанции.

В законоустановения и предоставен му за това срок, ищецът С. С. ИЛ. е подал отговор, с който оспорва основателността на подадената от ответника въззивна жалба. Моли за потвърждаване на решението в обжалваните му части като допустимо постановен, а по същество на спора- и като правилен съдебен акт.

В с.з., чрез представляващият го по пълномощие –адв. К., въззиваемият поддържа изложените в отговора съображения за правилност и законосъобразност на решението, респ. за неоснователност на жалбата. Претендира разноски, вкл. и възнаграждение за безплатно оказаната му по чл.38 ЗА пр. помощ.

В предоставеният му за това законов срок, третото, подпомагащо ответното дружество лице не се е възползвало от правото си на отговор и не ангажира становище по допустимост, и основателност на въззивната жалба. При редовност в призоваването, не се явява и не изпраща свой представител в с.з.

Като подадена в срок, от легитимираща интерес от обжалването страна и срещу подлежащ на въззивно обжалване съдебен акт, жалбата е допустима.

Съответно на дължимото по реда на чл.269 ГПК съдът констатира, че атакуваното решение е валидно, а в обжалваните си части и допустимо постановено по същество на предявената по реда на чл.200 КТ защита. Значимите за изхода на делото факти са установени от първоинстанционния съд с допустими по см. на ГПК доказателствени средства, при правилно разпределена тежест на доказване и проявена в тази насока активност на страните.

Разгледана по същество на релевираните в нея основания, съдът намира жалбата за неоснователна. Правилно първоинстанционният съд е приел, че се касае за трудов спор и че установяването на трудовата злополука, като елемент от фактическия състав, на който ищецът е позовал правото си на обезвреда, е допустимо установено.

Заявената искова претенция е по чл. 200 КТ. Отговорността на работодателя на това правно основание е безвиновна, като в тежест на пострадалия е да установи наличието на трудовоправни отношения между него и ответника, наличие на увреждане, което представлява трудова злополука или професионално заболяване, в резултат на което са настъпили вреди, както и причинната връзка между увреждането и вредите. В случая наличието на тези обстоятелства е доказано по делото. Дефиниция на понятието "трудова злополука" се съдържа в КСО – чл. 55: "Трудова злополука е всяко внезапно увреждане на здравето станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието, когато е причинило временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност или смърт".

По делото не се спори, че съгласно установени между тях трудови правоотношения, относимо към процесната дата, ответното дружество е било работодател на ищеца. В хода на първоинстанционното производство са ангажирани доказателства, установяващи своевременното деклариране на претърпяната от въззиваемия И. злополука като трудова такава по реда на чл. 57 от КСО. Към момента на злополуката същият е бил в трудови правоотношения с жалбоподателя. От доказателствата се следва за безспорно установено, че претендираните до обезщетяването им вреди са в причинна връзка с трудовата злополука, претърпяна като такава по време и по повод изпълнение, на възложените му по трудов договор задължения.

Съгласно сключения трудов договор, същият от 2017 г. е изпълнявал длъжността „работник строителство“ с вменени му по длъжностна характеристика задължения по извършване на общи строителни и строително –монтажни дейности на обект „Превантивен ремонт на път II-49 Търговище-Разград- Кубрат - Тутракан от км 54+965 до км 63+985-трети участък“ в района на с. Каменово, Разградска обл. По делото се следва за установено, че във връзка с осъществяваните дейности на ищеца е провеждан начален, периодичен и ежедневен инструктаж за безопасност, вкл. за ежедневно проведен такъв и на датата на злополуката-10.X.2019г.

С договор за застраховка ответникът ПЪТНО СТРОИТЕЛСТВО АД е застраховало работници и служители по опис при застрахователно събитие смърт, респ. трайно намалена работоспособност и временна нетрудоспособност в резултат на трудова злополука за периода 20.02.2019 г. – 19.02.2020 г. Под №38 в списъка е ищеца /л.81/. Застраховател по договора конституирането като трето, подпомагащо ответника лице - ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“.

Механизмът на претърпяната от въззиваемия злополука е безспорно установен от съвкупността на събраните по делото гласни и писмени доказателства при отчетена относимост на същите към приетото в

заключение от назначената в първоинстанционното производство СМЕ. На изпълнявания от въззивника обект в задължение на въззиваемия, вкл. и на процесната дата, е било възложено да насочва пристигащите на обекта и натоварени с фракция товарни автомобили към асфалтополагащата машина и да контролира разтоварването на фракцията (трошен камък) в бункера на машината. В деня на инцидента, на както и в предходните дни, на въззиваемия било разпоредено да застане от дясната страна на асфалтополагащата машина и да следи/контролира изсипването на фракциите от камионите в бункера на машината. Параметрите на машината не позволявали на въззиваемия да има видимост към всички приближаващи се към нея превозни средства. Допълнителен фактор, пречателен за видимостта му били образувалите се при разтоварването облаци от прах. На процесната дата времето било ветровито и това допълнително затруднявало работния процес. Придвижването на автомобилите към машината било интензивно. При поредно разтоварване на фракция, за да се предпази от надигналия се прах въззиваемият направил крачка назад. В този момент зад гърба му се придвижвал поредния натоварен с фракция автомобил. Последният ударил с бронята си въззиваемия. В резултат на удара С. И. губи равновесие, пада на земята и десният му крак попада под предното колело на автомобила.

Въпросът за наличието на предпоставките, определящи по см. на чл.55 КСО претърпяната от С. И. злополука като трудова, се явява решен с влязъл в сила административен акт. Видно от разпореждане №20/29.11.2019 г ТП на НОИ Разград , претърпени от въззиваемия на 10.X.2019 инцидент е признат за трудова злополука. Кое релеева предпоставките, ангажиращи обективно отговорността на работодателя му по реда на чл.200 КТ. Съобразявайки задължителната обвързваща сила на разпореждането по чл. 55 от КСО, съдът приема за доказани факта на злополуката и нейния трудов характер като предпоставка за ангажиране отговорността на въззивника- работодателя за обезщетяване на претърпените от въззиваемия вреди.

С подаване на жалбата се поддържа във висящност, въведения в срок за отговор спор за съпричиняващо вредите поведение на пострадалия и за размера на следващото му се за търпените неим. вреди обезщетение.

Отговорността на работодателя отпада или може да бъде намалена от съда само в хипотезите на чл. 201, ал. 1 и 2 от КТ, ако пострадалият е допринесъл за трудовата злополука, допускайки при изпълнение на възложените му задачи груба небрежност. В областта на трудовото право прилагането на компенсацията предполага установяване на виновно допринасяне на пострадалия за настъпване на увреждането. За да може да се намали обезщетението следва да се установи, че пострадалият работник е проявил вина, под формата на "груба небрежност", която съответства на съзнаваната небрежност /самонадеяност/ по наказателното право. Пострадалият работник действа при груба небрежност, когато съзнателно нарушава предписаните за безопасността правила, предвиждал е настъпването на неблагоприятните последици, но се е надявал да ги предотврати. Съдът намира, че в настоящия случай не са ангажирани доказателства за такова поведение от страна на пострадалия.

В хипотезата на чл. 201, ал. II от КТ вината на пострадалия не може да се предполага, а следва да е установена по категоричен начин, като доказването ѝ е в тежест на работодателя. За да се отговори на този въпрос, следва да се изходи преди всичко от представените писмени доказателства, свързани с изследване и анализ на причините, довели до настъпването на трудовата злополука. По делото, като водещо по значимостта си доказателство за причините за злополуката, съдът съобразява представения Протокол за трудовата злополука (л.23 и сл.), съставен по предвидения за това ред в Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки. Комисията, подписала протокола и извършила разследването е установила, че основната причина за инцидента, случил се на работната площадка с въззиваемия са допуснатите по организация на работата пропуски и недооценяването на опасните условия за работа: не са били взети мерки, гарантиращи безопасността на работника, който е изпълнявал задълженията си за деня на място, попадащо в опасната зона на придвижващите се към бункера автомобили; не са били предприети действия, позволяващи на работника да има видимост към всички, придвижващи се към асфалтополагащата машина автомобили; от техническия ръководител не е бил осигурен сигналист, който да следи за безопасното придвижване на автомобилите, които са осъществявали едновременно работен процес в обхвата на една работна площадка; В обобщение е прието, че причина за злополуката са допуснатите от работодателя пропуски по организация на работната площадка. Проявеното от работника невнимание е отчетено, но не като първопричина за настъпилата злополука.

Разпоредбата на чл. 58, ал. 6, предл. I КСО постановява, че "Резултатите от разследването се оформят в

протокол в типизирана форма, който е валиден до доказване на противното". Залегналите в протокола констатации не се опровергават от останалите доказателства. Съдът намира, че от това доказателство не може да се обоснове категоричен извод относно неправомерно поведение на пострадалия и то под формата на "груба небрежност", тъй като протоколът е изготвен от тричленна комисия. Констатациите, отразени в протокола за оценка на довелите до инцидента фактори, не сочат на такова поведение от страна на пострадалия.

Зачитайки констатациите на комисията по чл. 58 КСО, съдът приема за недоказано възражението за изключителна вина на работника или съпричиняване от негова страна на злополуката в такъв обем, че да доведе до извод за намаляване отговорността на работодателя. Правилно първоинстанционният съд е съобразил, че не са налице предпоставки, вменяващи в отговорност на работника поведение, съпричиняващо претърпения от него вредоносен резултат. Тези изводи се следват въз основа на безпротиворечиво установената по делото фактическа обстановка, която като такава и в хипотеза на чл.272 ГПК се споделя, и от настоящата инстанция.

В този си състав, съдът намира за обоснован и законосъобразен изводът на първоинстанционния съд относно размера на дължимите се в полза на въззиваемия И. обезщетения за причинените му и установени в причинна връзка със злополуката.

Принципът на обезщетяването по справедливост по чл. 52 от ЗЗД, изисква да се извърши преценка на комплекс от редица конкретно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. Последното трябва да е съразмерно с вредите и да отговаря, както на конкретните данни по делото, така и на обществените представи за справедливост. Въпросът за съдържанието на понятието справедливост съобразно което се определя дължимото обезщетение за неимуществени вреди е разрешен с ППВС № 4 от 23.XII.1968 г. и с множество постановени по реда на чл. 290 от ГПК решения /например № 785 от 2.III.2011 г. по гр. д. № 556/10 г. на III г. о., № 57 от 14.II.2011 г. по гр. д. № 527/10 г. на IV г. о., № 20 от 26.I.10 г. по гр. д. № 1609/08 г. на IV г. о./. В тях единно се приема, че понятието „справедливост“ не е абстрактно понятие, то винаги е свързано с преценката на конкретните обстоятелства по делото, имащи отношение към твърдените от ищеца неимуществени вреди /каквито могат да бъдат - характер на увреждането, начин на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнително влошаване състоянието на здравето, причинени морални страдания, осакатявания, загрозявания и др. Уважавайки иска до посочения размер, първоинстанционният съд е обосновал чувството си за справедливост в съответствие с обективно установеното по делото относно реално търпените от въззиваемия И. болки и страдания.

Определено като такова в размер на 170 000,00лв. обезщетението за неимуществените вреди е съответно на степента и характера на полученото от него увреждане, установено от назначените СМЕ и СПЕ, като: 1/тежко изразено по степен физическо увреждане-ампутация на дясна подбедрица под коляното на десния долен крайник и 2/ сериозни негативни промени в емоционалния, социалния и психологичния статус на въззиваемия. Приетият от първоинстанционния съд размер на обезщетението отчита реално претърпените от него болки и страдания; степента и трайния характера на телесното увреждане; продължителния оздравителен период наложилите се в рамките на година девет оперативни интервенции, причиняващи поотделно и в съвкупност допълнителни болки и страдания; продължителността на оздравителния процес и периода на отзвучаването им, както и сравнително младата възраст на пострадалия; настъпилото увреждане е довело до тежко нарушение на опорно-двигателният апарат за целия му живо, както и до произтичащите от и това увреждане неудобства, засягащи пряко и съществено нормалността на социалния му живот; създавайки чувство за непълноценност; поставящо го в зависимост от чужда грижа и в невъзможност да бъде материална, морална и физическа опора на семейството си. Касае се за мъж на 44 години към датата на инцидента, в добро физическо състояние, без данни за съпътстващи заболявания и физически увреждания. Установено е, че непосредствено след инцидента се чувствал доста зле. Няма спор, че проведените му операции са били съпътствани и последвани от силни болки, в случая и от невъзможност да се придвижва сам, наложило се е да бъде обслужван от съпругата и майка си. Той изпаднал в силно тревожно състояние, последвано от депресивно такова, още повече, че осъзнавал, че е завинаги лишен от възможността да работи тежка физическа работа, както преди и да реализира по-сериозни доходи за семейството.

При така описаното съдът приема, че претендираното обезщетение в пълния му размер представлява справедлива компенсация за преживените от С. И. физически болки и психически страдания след злополуката. Преживяването на шока от рязката промяна на външния вид, съпроводено със силни болки и тревоги по повод възстановяването, както и от ясния извод за доживотно увреждане, мотивират съда да възприеме заключение за

доказаност на иска по основание и размер, аналогични на тези на първостепенния РРС.

Обосновано от доказателствата и съответно на приложимия материален закон първоинстанционният съд е приспаднал от определената в обезщетение за неим. вреди сума доказано изплатеното в размер на 352,10лв. застрахователно обезщетение, дължимо в изпълнение на сключения между работодателя му и третото лице застрахователен договор.

Обосновано от приложените писмени доказателства, съдът приема за доказан по основание и размер, и иска за обезщетяване на претендираните до такова имуществени вреди - общо 3 609,81лв. доказани разходи за лечение, операции, терапии.

В резултат от уважаването на основния иск, следва заключение за основателност и на този за лихва за забава за претендирания период – считано от датата на увреждането, до окончателното изплащане на главницата за неимуществените вреди и считано от дата на иска за присъденото обезщетение за имуществени вреди.

При тези данни следва да се приеме, че изразеното в обжалваното решение становище, досежно основателността на предявените срещу жалбоподателя искове, е правилно, в съответствие с установените по делото факти и с приложимия материален закон. Решението на РРС следва да бъде потвърдено при хипотезата на чл.272 ГПК с препращане към изложените към него мотиви, които се споделят напълно от настоящата инстанция.

При доказани предпоставки на чл.38 ЗА, на процесуалния представител на въззиваемия с следва присъждане на възнаграждение за безплатно оказана правна помощ, определено по реда на чл.7, ал.1, т.1 във вр. с ал.2, т.5 от Наредба №1 за минималните размери на 4 922,95лв.

Водим от така изложените мотиви и при хипотеза на чл.272 ГПК, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение №19/12.I.2022 по грд №872/ 2021 по описа на РРС.

ОСЪЖДА „Пътно строителство“ АД, ЕИК*****, гр.Разград ДА ЗАПЛАТИ на адв. К.К. възнаграждение в размер на 4 922,95лв. за безплатно оказаната по реда на чл.38 ЗА адвокатска помощ и процесуално представителство на въззиваемия С. С. ИЛ., ЕГН*****, от с. Градина, Разградска обл.

Решението може да се обжалва пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____